

Ruben Willaert
restauratie & archeologie
decoratie

GEEFT HET VERLEDEN EEN TOEKOMST

Brakelleie-Brakelmeersstraat (Sint-Martens-Latem, Oost-Vlaanderen)

Projectcode: 2021I368
Oktober 2021

ARCHEOLOGIENOTA
BUREAUONDERZOEK (FASE 0)
DEEL 2: PROGRAMMA VAN MAATREGELEN

Colofon

Ruben Willaert nv
Ten Briele 14 bus 15
8200 Sint-Michiels-Brugge

Auteur: Wouter Van Goidsenhoven

Het eventuele nummer van het wettelijk depot of het buitenlandse equivalent hiervan: /
De naam en het erkenningsnummer van de erkende archeoloog:
Ruben Willaert, OE/ERK/Archeoloog/2015/00069

© Ruben Willaert NV, Sint-Michiels-Brugge, 2021

Niets uit deze uitgave mag vermenigvuldigd en/of openbaar gemaakt worden door middel van druk, fotokopie of welke wijze dan ook zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van Ruben Willaert NV

Ruben Willaert NV aanvaardt geen aansprakelijkheid voor eventuele schade voortvloeiend uit de toepassing van de adviezen of het gebruik van de resultaten van dit onderzoek.

INHOUDSTAFEL

1	Programma van maatregelen.....	6
1.1	Administratieve gegevens	6
1.2	Synthese	7
1.3	Gemotiveerd advies.....	8
1.4	Conclusie	9
2	Bibliografie.....	10

FIGURENLIJST

Figuur 1: Projectgebied weergegeven op de GRB-basiskaart (Bron: Geopunt).....7

TABELLENLIJST

Tabel 1: Administratieve gegevens: De administratieve gegevens identificeren de actoren die betrokken zijn bij het vooronderzoek en de locatie van het vooronderzoek. 6

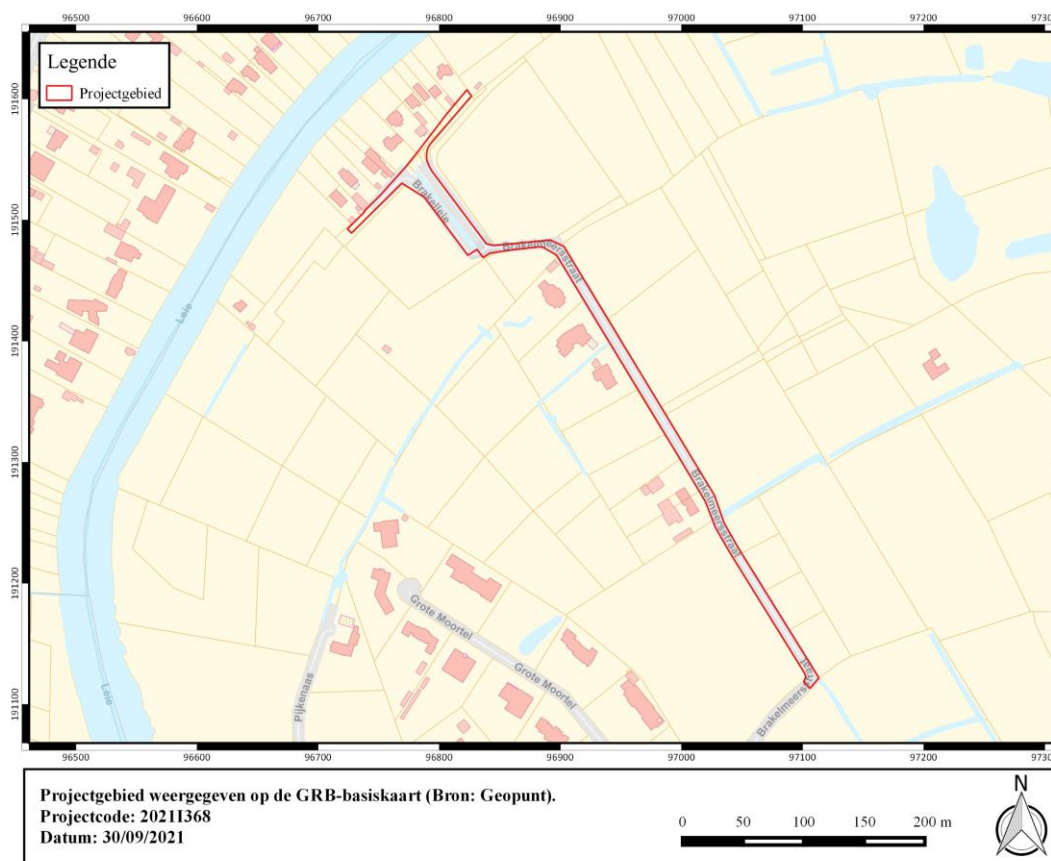

1 Programma van maatregelen

1.1 Administratieve gegevens

Tabel 1: Administratieve gegevens: De administratieve gegevens identificeren de actoren die betrokken zijn bij het vooronderzoek en de locatie van het vooronderzoek.

a) Het erkenningsnummer van de erkende archeoloog	OE/ERK/Archeoloog/2015/00069	
b) De naam en het adres of maatschappelijke zetel van de erkende archeoloog	Ruben Willaert NV Ten Briele 14 bus 15 8200 Sint-Michiels-Brugge	
c) De locatie van het vooronderzoek met vermelding van:	Provincie	Oost-Vlaanderen
	Gemeente	Sint-Martens-Latem
	Deelgemeente	/
	Postcode	9830
	Adres	Brakelleie, Brakelmeersstraat 9830 Sint-Martens-Latem
	Toponiem	Brakelleie- Brakelmeersstraat
	Bounding box (Lambertcoördinaten)	$X_{\min} = 96518$ $Y_{\min} = 191107$ $X_{\max} = 97251$ $Y_{\max} = 191616$
d) Het kadasterperceel met vermelding van gemeente, afdeling, sectie, perceelsnummer of -nummers en kaartje	Sint-Martens-Latem, Afdeling 1, Sectie A, nrs: 39, 363a, 366a, 38c, 34/2, 4a, 3m, 3l, 3d, 3g, 3k, 8c, 8b, 3 ^e , 1c3, 1k2, 1 ^e 3, 1a3, 1g3, 1f3 Figuur 1	

Figuur 1: Projectgebied weergegeven op de GRB-basiskaart (Bron: Geopunt).

1.2 Synthese

De opdrachtgever plant de realisatie van een nieuw gescheiden rioleringsstelsel langsheen het verloop van de Brakelmeersstraat en Brakelleie te Sint-Marten-Latem. Het volledige projectgebied is ca. 6486 m² groot en wordt heden ingenomen door de weg en langsgrachten. In het kader van de geplande rioleringswerken wordt eveneens het wegdek heraangelegd.

Landschappelijk gezien is het geplande rioleringsstracé gelegen binnen het overstromingsgebied van de Leie. Net ten noorden van het onderzoeksgebied loopt de Holocene Leie, ten zuiden van het traject loopt de Meersbeek. De Quartairgeologische kaart geeft een profiel weer waarvan de top bestaat uit fluvatieve afzettingen van het Holoceen. De bodemkaart geeft langsheen het volledige traject een hydromorfe bodem weer zonder enige profielontwikkeling. Deze terreinen zijn, vanwege de zeer natte toestand, minder geschikt voor permanente bewoning of bewerking. Op het DHMV is te zien dat delen van de omgeving zijn opgehoogd in functie van de soms hoge grondwaterstanden in het alluvium. In het zuiden van het traject bevindt zich een duidelijke, iets hoger gelegen rug binnen het alluvium. Deze locatie, op de overgang van het overstromingsgebied en een iets hoger gelegen, drogere rug, moet wel zeer aantrekkelijk geweest zijn voor rondtrekkende groepen jager-verzamelaars.

Op het cartografisch materiaal is het meersgebied langs de Leie duidelijk te herkennen. Het huidige stratenpatroon is niet weergegeven. Op de Ferrariskaart zijn het noordelijke deel en centrale segment respectievelijk ingekleurd als grasland en laagstammig bos. Enkel in het uiterste zuiden van het terrein, op de overgang richting de zuidelijk gelegen rug, is akkerland

weergegeven. Langsheen het geplande rioleringstraject is geen bebouwing weergegeven. Op 19^e-eeuwse bronnen is weinig wezenlijke verandering op te merken binnen het landgebruik. De omgeving van het projectgebied blijft vrij van bebouwing. Ook binnen de orthofotosequentie is weinig evolutie op te merken. Vanaf het luchtbeeld van 1971 is de huidige situatie te herkennen.

De gekende archeologische vindplaatsen in de omgeving bevinden zich hoofdzakelijk op enige afstand ten zuiden van het onderzoeksgebied, ter hoogte van de Holocene rivierduinen. Onderzoek in de omgeving heeft bewoningssporen aan het licht gebracht die vermoedelijk deel uitmaken van een groter nederzettingsterrein. Hierbij werden zowel sporen uit de metaaltijden en Romeinse periode onderzocht. Ten oosten van het onderzoeksgebied, aan de overzijde van de Leie, op het grondgebied van Drongen werden meerdere kringgreppels in kaart gebracht die zeer waarschijnlijk te interpreteren zijn als grafmonumenten uit de metaaltijden. In de omgeving werden eveneens een aantal oppervlaktekarteringen uitgevoerd. Hierbij werden lithische artefacten uit het mesolithicum en neolithicum gerecupereerd en ceramiek uit het neolithicum, metaaltijden, Romeinse periode en middeleeuwen. Op basis van de gekende waarden kan gesteld worden dat de omgeving van het onderzoeksgebied en dan vooral de hoger gelegen, drogere gronden op de randen van het Leiealluvium quasi doorlopend werden bezocht en bewoond sinds de steentijden.

Concreet dient op basis van het landschappelijk kader en de gekende waarden uitgegaan te worden van een trefkans inzake archeologisch erfgoed. De verwachting bestaat voornamelijk uit artefactensites. Voor bewoning was het terrein in het verleden te gevoelig voor overstroming. Vanwege de lineaire vorm van het onderzoeksgebied en de reeds aanwezige infrastructuur wordt de kans op wezenlijke kenniswinst bij verder onderzoek echter als weinig zinvol ingeschat.

1.3 Gemotiveerd advies

Met betrekking tot de geplande rioleringswerken langs de Brakelleie en een deel van de Brakelmeersstraat worden geen bijkomende onderzoeksdaden aanbevolen. Vooreerst dient gewezen te worden op het feit dat een groot deel van het traject samenvalt met hydromorfe bodems die in het verleden zeer waarschijnlijk te nat waren voor permanente bewoning of bewerking. Hoewel de omgeving ongetwijfeld aantrekkelijk moet geweest zijn voor rondtrekkende groepen jager-verzamelaars dient evenzeer rekening gehouden te worden met de aanwezige infrastructuur. Langs de Brakelleie is reeds riolering en een gracht aanwezig, ook langs het deel van de Brakelmeersstraat dient rekening gehouden te worden met de aanwezige langsgrachten en verharding. De kans dat verder onderzoek langsheen het geplande rioleringstraject, in eender welke vorm, nog kan leiden tot wezenlijke kenniswinst is te beperkt. Vanwege dit beperkte potentieel aan kenniswinst wordt een doorlopend onderzoekstraject als weinig zinvol beschouwd.

Wel dient gewezen te worden op de archeologische meldingsplicht, conform artikel 5.1.4 van het huidige decreet betreffende het onroerend erfgoed.

1.4 Conclusie

De opdrachtgever plant de realisatie van een nieuw rioleringsstelsel en de heraanleg van de weg ter hoogte van Brakelleie en een deel van de Brakelmeersstraat te Sint-Martens-Latem. Vanwege de beperktere verwachting, lineaire vorm van het onderzoeksgebied en reeds aanwezige infrastructuur wordt de kans op wezenlijke kenniswinst bij verder onderzoek als te beperkt beschouwd.

2 Bibliografie

Agentschap Onroerend Erfgoed 2021

AGIV

DOV Vlaanderen

Geoportaal

Geopunt

Van Ranst, E. & Sys, C. 2000. Eenduidige legende voor de digitale bodemkaart van Vlaanderen. Universiteit Gent.

